15. MEKTUP

١٥ - ﴿ اَلْمَكْتُوبُ الْخَامِسَ عَشَرَ : فِي بَيَانِ الْاَحْوَالِ الَّتِى لَهَا مُنَاسَبَةٌ لِمَقَامِ الْهُبُوطِ وَالنُّـزُولِ مَعَ بَعْضِ الْاَسْرَارِ الْمَكْنُونَةِ كَتَبَهُ اِلَى شَيْخِهِ الْمُعَظَّمِ اَيْضًا ﴾

(عَرِيضَةُ) الْحَاضِرِ الْغَائِبِ الْوَاجِدِ الْفَاقِدِ الْمُقْبِلِ الْمُعْرِضِ اَنَّهُ طَلَبَهُ مُدَّةً مَدِيدَةً فَوَجَدَ نَفْسَهُ ثُمَّ انْجَرَّ أَمْرُهُ اِلَى مَرْتَبَةٍ لَوْ طَلَبَ نَفْسَهُ وَجَدَهُ وَالْآنَ فَقَدَهُ وَوَجَدَ نَفْسَهُ وَمَعَ فِقْدَانِهِ وَغَيْبَتِهِ لاَ يَطْلُبُهُ وَلاَ يَسْتَخْبِرُ عَنْهُ فَمِنْ حَيْثُ الْعِلْمِ حَاضِرٌ وَوَاجِدٌ وَمُقْبِلٌ وَمِنْ جِهَةِ الذَّوْقِ غَائِبٌ وَفَاقِدٌ وَمُعْرِضٌ ظَاهِرُهُ بَقَاءٌ وَبَاطِنُهُ فَنَاءٌ فَفِي عَيْنِ الْبَقَاءِ فَانٍ وَفِي عَيْنِ الْفَنَاءِ بَاقٍ وَلَكِنَّ الْفَنَاءَ عِلْمِيٌّ وَالْبَقَاءَ ذَوْقِيٌّ وَتَقَرَّرَ أَمْرُهُ عَلَى الْهُبُوطِ وَالنُّـزُولِ وَامْتَنَعَ عَنِ الصُّعُودِ وَالْعُرُوجِ فَكَمَا رَفَعُوهُ عَنِ الْقَلْبِ اِلَى مُقَلِّبِ الْقَلْبِ كَذَلِكَ اَنْزَلُوهُ مِنْ مُقَلِّبِ الْقَلْبِ اِلَى مَقَامِ الْقَلْبِ وَمَعَ تَخَلُّصِ الرُّوحِ عَنِ النَّفْسِ وَخُرُوجِ النَّفْسِ بَعْدَ الْاِطْمِئْنَانِ مِنْ غَلَبَاتِ اَنْوَارِ الرُّوحِ جَعَلُوهُ جَامِعًا لِجِهَتَيِ الرُّوحِ وَالنَّفْسِ وَشَرَّفُوهُ بِبَرْزَخِيَّةِ هَاتَيْنِ الْجِهَتَيْنِ وَاَعْطَوْهُ الْاِسْتِفَادَةَ مِنْ فَوْقٍ وَالْاِفَادَةَ اِلَى سُفْلٍ مَعًا بِسَبَبِ هَذِهِ الْبَرْزَخِيَّةِ فَفِي عَيْنِ الْاِسْتِفَادَةِ مُفِيدٌ وَفِي عَيْنِ الْاِفَادَةِ مُسْتَفِيدٌ ﴿**شِعْرٌ**﴾:

فَيَا لَهَا قِصَّةً فِي شَرْحِهَا طُولٌ * وَكَمْ يَرَاعٍ اِذَا حَرَّرْتُ يَنْكَسِرُ

(ثُمَّ الْمَعْرُوضُ) اَنَّ الْيَدَ الْيُسْرَى عِبَارَةٌ عَنْ مَقَامِ الْقَلْبِ الْحَاصِلِ قَبْلَ الْعُرُوجِ اِلَى مُقَلِّبِ الْقُلُوبِ وَاَمَّا مَقَامُ الْقَلْبِ الَّذِى يَكُونُ النُّـزُولُ اِلَيْهِ بَعْدَ الْهُبُوطِ مِنْ فَوْقٍ فَهُوَ مَقَامٌ آخَرُ فَاِنَّهُ بَرْزَخٌ بَيْنَ الشِّمَالِ وَالْيَمِينِ كَمَا هُوَ الظَّاهِرُ لِاَرْبَابِهِ وَالْمَجْذُوبُونَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ سُلُوكٌ مِنْ أَرْبَابِ الْقُلُوبِ وَالْوُصُولُ اِلَى مُقَلِّبِ الْقُلُوبِ مَرْبُوطٌ بِالسُّلُوكِ وَتَعَلُّقُ مَقَامٍ بِشَخْصٍ كِنَايَةٌ عَنْ حُصُولِ شَأْنٍ خَاصٍّ لَهُ فِي ذَلِكَ الْمَقَامِ وَلَهُ امْتِيَازٌ عَلَى حِدَةٍ مِنْ أَرْبَابِ ذَلِكَ الْمَقَامِ وَمِنْ جُمْلَةِ ذَلِكَ الْاِمْتِيَازِ سَبْقَةُ الْاِنْجِذَابِ

فِيمَا نَحْنُ فِيهِ وَالْبَقَاءُ الْخَاصُّ الَّذِى كَانَ مَنْشَأً لِلْعُلُومِ وَالْمَعَارِفِ الْمُنَاسِبَةِ لِذَلِكَ الْمَقَامِ وَتَحْقِيقُ عُلُومِ مَقَامِ الْقَلْبِ وَحَقِيقَةُ الْجَذْبَةِ وَالسُّلُوكِ وَالْفَنَاءِ وَالْبَقَاءِ وَاَمْثَالِ ذَلِكَ مَكْتُوبَةٌ فِى الرِّسَالَةِ الْمَوْعُودَةِ بِالتَّفْصِيلِ وَتَوَجَّهَ السَّيِّدُ شَاهْ حُسَيْنٌ بِالْاِضْطِرَابِ وَالْعَجَلَةِ فَلَمْ تَكُنْ فُرْصَةٌ لِنَقْلِهَا اِلَى الْبَيَاضِ وَتَتَشَرَّفُ اِنْ شَاءَ اللّٰهُ تَعَالَى عَلَى الْفَوْرِ بِمُطَالَعَتِكُمْ وَالْعَزِيزُ الْمُتَوَقِّفُ نَزَلَ مِنْ فَوْقٍ مِنْ مَقَامِ الْجَذْبَةِ وَلَكِنْ لَيْسَ وَجْهُهُ اِلَى الْعَالَمِ بَلْ تَوَجُّهُهُ اِلَى جِهَةِ الْفَوْقِ وَلَمَّا كَانَ عُرُوجُهُ اِلَى الْجِهَةِ الْفَوْقَانِيَّةِ بِالْقَسْرِ كَانَتْ لَهُ مُنَاسَبَةٌ بِالطَّبْعِ لِلْجَذْبَةِ وَاسْتَصْحَبَ مَعَهُ شَيْأً يَسِيرًا وَقْتَ نُزُولِهِ مِنْ فَوْقٍ وَبِضَاعَةُ نِسْبَتِهِ الَّتِى كَانَتْ مِنْ تَوَجُّهِ الْقَاسِرِ وَكَانَ الْعُرُوجُ اَثَرَ ذَلِكَ التَّوَجُّهِ بَاقِيَةٌ اِلَى الْآنِ فِى نِسْبَةِ الْجَذْبَةِ كَالرُّوحِ فِى الْجَسَدِ وَكَالنُّورِ فِى الظُّلْمَةِ وَلَكِنَّ هَذِهِ الْجَذْبَةَ غَيْرُ جَذْبَةِ خَوَاجَكَانْ قَدَّسَ اللّٰهُ اَسْرَارَهُمْ بَلْ هِىَ جَذْبَةٌ وَصَلَتْ اِلَى خَوَاجَهْ عُبَيْدِ اللّٰهِ اَحْرَارٍ قُدِّسَ سِرُّهُ مِنْ آبَائِهِ الْكِرَامِ وَكَانَ الشَّأْنُ الْخَاصُّ لَهُمْ فِى ذَلِكَ الْمَقَامِ وَقَدْ رَأَى بَعْضُ الطَّالِبِينَ فِى الْوَاقِعَةِ اَنَّ ذَلِكَ الْعَزِيزَ الْمُتَوَقِّفَ اَكَلَ الْخَوَاجَهْ يَعْنِى الْمَذْكُورَ آنِفًا بِالتَّمَامِ وَظُهُورُ اَثَرِ هَذِهِ الْوَاقِعَةِ اِنَّمَا يَكُونُ فِى هَذَا الْمَقَامِ وَلَيْسَ لِهَذِهِ الْجَذْبَةِ مُنَاسَبَةٌ لِمَقَامِ الْاِفَادَةِ فَاِنَّ التَّوَجُّهَ فِى مَقَامِ هَذِهِ الْجَذْبَةِ اِلَى جِهَةِ الْفَوْقِ دَائِمًا وَالسُّكْرُ الدَّائِمِىُّ لَازِمُهُ وَبَعْضُ مَقَامَاتِ الْجَذْبَةِ مُنَافِيَةٌ لِلسُّلُوكِ بَعْدَ الدُّخُولِ فِيهِ وَبَعْضٌ آخَرُ لَيْسَ بِمُنَافٍ لَهُ بَلْ يَتَوَجَّهُونَ لِاَجْلِ السُّلُوكِ بَعْدَ الدُّخُولِ فِيهِ وَهَذِهِ الْجَذْبَةُ مُنَافِيَةٌ لِلسُّلُوكِ بَعْدَ الدُّخُولِ فِيهِ وَقَدْ تَوَجَّهْتُ اِلَى ذَلِكَ الْمَقَامِ وَقْتَ تَحْرِيرِ الْعَرِيضَةِ وَظَهَرَ بَعْضُ دَقَائِقِهِ وَلَا يَتَيَسَّرُ التَّوَجُّهُ مِنْ غَيْرِ بَاعِثٍ وَاللّٰهُ سُبْحَانَهُ أَعْلَمُ بِحَقِيقَةِ الْحَالِ وَقَدْ نَزَلَ ذَلِكَ الْعَزِيزُ مُنْذُ أَشْهُرٍ وَلَكِنَّهُ لَمْ يَكُنْ دَاخِلاً فِى مَقَامِ الْجَذْبَةِ الْمَذْكُورَةِ بِالتَّمَامِ وَالْمَانِعُ عَدَمُ الْعِلْمِ بِشَأْنِ ذَلِكَ الْمَقَامِ مَعَ التَّوَجُّهَاتِ الْمُوجِبَةِ لِلتَّفْرِقَةِ وَتَشَتُّتِ الْبَالِ وَعَسَى اَنْ يَتَيَسَّرَ الدُّخُولُ فِيهِ بِالتَّمَامِ وَقْتَ مُطَالَعَةِ هَذِهِ الْكَلِمَاتِ غَيْرِ الْمُرْتَبِطَةِ وَلَعَلَّهُ يَنْـــزِلُ بَعْدَ ذَلِكَ حَضْرَةَ الْخَوَاجَهْ بِالتَّمَامِ .

TÜRKÇE ANLAMI

Bu mektup, nüzûl makamıyla ilişkisi bulunan haller ve bir takım sırlarla alakalıdır. İmam-ı Rabbani bu mektubu şeyhi Muhammed Bakibillah'a yazmıştır.

Hazır ve gâib, bulan ve kaybeden, gel-git halini yaşayanın arzuhalidir.

O uzun bir müddet O'nu aradı, sonunda kendini buldu. Ardından iş o noktaya vardı ki, kendini arayacak olsa O'nu bulacak oldu. Şimdi O'nu kaybetti ve kendini buldu. Kaybettiğinde O'nu arayıp sormuyor. Bilgi bakımından O hazır, bulucu ve yönelicidir. His/zevk bakımından O, gaib, kaybeden ve yüz çevirendir. Bunun zahiri beka, batını fena halidir. O bekanın özünde fani, fenanın özünde bakidir. Şu farkla ki, fena ilmî, beka ise hissî/zevkîdir. Nihayet onun hali yükselişten geçip inişte karar kıldı. Onu, işin başında kalp makamından *mükallibü'l-kulûba* (kalpleri çeviren, Allah) çıkardıkları gibi, şimdi de *mukallibu'l-kulûb'tan* kalbe indiriyorlar. Ruh nefisten kurtulup nefis de ruhun nur dalgalarından doygunluk bularak çıktığında, onu ruh ve nefis tarafını bünyesinde toplayıcı kıldılar. Ve onu her iki cihetin berzahiyyeti/geçitliği ile şereflendirdiler. Böylece ona, anılan berzahiyyet sebebiyle aynı anda yukarıdan istifade, aşağıya ifade kabiliyetini bahşettiler. İstifade ederken ifade, ifade ederken de istifade edici olmuştur.

Ah! Ne tür bir kıssa ki, anlattıkça uzuyor.
Ben yazdıkça nice kalemler kırılıyor. (Şiir)

Arz olunacak şey odur ki, sol el *Mukallibü'l-kulûb*'a yükselmeden önce hasıl olan kalp makamından ibarettir. Yukarıdan aşağıya iniş sırasında kendisine varılan kalp makamına gelince, bu başka makamdır. Bu, erbabına malum olduğu üzere, sağ ile sol arasında bir geçittir. Seyri sülûk yoluna girmemiş olan meczuplar kalp makamı erbabındandırlar. *Mukallibu'l-kulûb*'a varmak ancak seyri sülûkle olabilir.

Bir makamın belli bir şahsa nisbet edilmesi, o kişinin bu makamda özel bir hali olduğuna ve onun söz konusu makamda yer alan diğer kimselerden seçkin olduğuna işaret eden kinayeli bir anlatımdır. Nitekim kalpten *mukallib'l-kulûb'a* doğru cezbenin erken oluşu bu kabil özelliklerindendir.

Makamına göre bilgi ve marifetlerin kaynağı olan hususi beka, kalp makamının bilgilerinin tahkiki; cezbe, sülûk, fena, beka ve benzeri makamların tahkiki yazmayı taahhüt ettiğim risalede tafsilatlı olarak muvcuttur. Seyyid Şah Hüseyin acele ve telaşla yola çıktığından henüz temize çekme fırsatı bulamadım. Mezkur risale inşaallah bir an evvel tamamlanarak mütalaanızla şereflenir.

Yolda takılan Aziz, cezbe makamından inişe geçti. Fakat yüzü aleme değil, hâlâ yukarı dönük durumdadır. Yukarı doğru çıkışı dışarıdan müdaheleyle olduğu için tabii olarak cezbeyle bir münasebet peyda oldu ve iniş esnasında bir nebze cezbeyi de beraberinde getirdi. Yükselişini borçlu olduğu dışarıdan aldığı teveccühden ibaret olan nisbetinin sermayesi, ruhun cesette, nurun karanlıktaki varlığı gibi, cezbe nisbetinde hâlâ devam etmektedir. Fakat bu cezbe Hacegân cezbesi değildir. Bilakis bu cezbe, atalarından Ubeydullah Ahrar'a (kuddise sirruhu) ulaşan bir cezbe hali olup mezkur makamda kendilerine mahsus bir haldi.

Bazı mürşidler zuhuratta Aziz'in Ubeydullah Ahrar'ı tamamen yediğini görmüşler. Bu zuhuratın sonucu sadece ilgili makamda zuhur eder. Bu cezbenin ifade makamıyla bir alakası yoktur. Zira bu cezbede yöneliş daima yukarıya olup bu makamda sürekli geçginlik hali baş gösterir. Bazı cezbe makamları başladıktan sonra seyri sülûke manidir. Bazıları ise buna engel olmayıp bilakis sülûke başladıktan sonra yine sülûk yararına gelirler.

İşte bu cezbe de başladıktan sonra sülûke mani olan türdendir. Arzuhali yazarken bu makama teveccüh edip bazı inceliklerine vakıf oldum. Fakat sebepsiz yere teveccüh mümkün olmaz. Allah işin iç yüzünü en iyi bilendir.

Sözünü ettiğim Aziz birkaç aydan beri inişe geçti. Fakat anılan cezbe makamına tam olarak girmiş değil. Buna mani ise, tefrika ve dikkat dağınıklığını mucip alakalar ve söz konusu makamın durumuna vakıf olamamaktır. Umulur ki, bu irtibatsız kelimeleri mütalaanız sırasında o cezbeye tam bir giriş yapar ve belki de Hace Ubeydullah'ın makamına tam olarak iner.

KELİME ANLAMI

15. < : اَلْمَكْتُوبُ الْخَامِسَ عَشَرَ On beşinci mektup *(Ne hakkındadır?)* فِي بَيَانِ الْاَحْـوَال Hallerin beyanı hakkındadır اَلَّتِي لَهَا Ki o haller için vardır *(Ne?)* مُنَاسَبَةٌ Münasebet

مَعَ بَعْضِ الْاَسْرَارِ (Ne ile beraber?) Düşüş ve iniş makamıyla لِمَقَامِ الْهُبُوطِ وَالنُّـــزُولِ (Ne ile?) الْمَكْنُونَـــةِ Bazı saklı sırlarla beraber كَتَبَـــهُ İmam-ı Rabbani bu mektubu yazmıştır, (Kime?) اِلَى شَيْخِهِ الْمُعَظَّمِ Büyük şeyhine (Ne gibi?) اَيْضًا Öncekiler gibi ➢

اَلْمُقْبِلِ الْمُعْرِضِ Bulan ve kaybedenin اَلْوَاجِدِ الْفَاقِدِ Hazır ve gaibin عَرِيضَةُ الْحَاضِرِ الْغَائِبِ Yönelen ve yüz çevirenin arzuhali اَنَّهُ طَلَبَهُ Şüphesiz onu aradı/arzuladı (Ne kadar?) مُدَّةً مَدِيدَةً Uzun müddet فَوَجَدَ نَفْسَهُ Ve nefsini buldu ثُمَّ انْجَرَّ اَمْرُهُ Sonra işi vardı (Nereye?) اِلَى مَرْتَبَةٍ O metrebeye ki لَوْ طَلَبَ نَفْسَهُ Eğer nefsini ararsa وَجَدَهُ Onu buluyor وَالْآنَ فَقَـــدَهُ Şu an ise onu kaybetti وَوَجَدَ نَفْسَهُ Ve nefsini buldu وَمَعَ فِقْدَانِهِ وَغَيْبَتِهِ Onun kaybolmasına ve yok olmasına rağmen لاَ يَطْلُبُهُ Onu aramıyor وَلاَ يَسْتَخْبِرُ عَنْهُ Ve sormuyor فَمِنْ حَيْثُ الْعِلْـــمِ İlim bakımından (Nedir?) حَاضِرٌ Hâzırdır وَوَاجِدٌ Bulandır وَمُقْبِلٌ Ve yönelendir وَمِنْ جِهَـــةِ الذَّوْقِ Zevk açısından (Nedir?) غَائِبٌ Gaibtir وَفَاقِدٌ Kaybedendir وَمُعْرِضٌ Ve yüz çevirendir ظَاهِرُهُ بَقَاءٌ Onun dışı bekâdır وَبَاطِنُهُ فَنَاءٌ İçi de Fena'dır فَفِى عَيْنِ الْبَقَـــاءِ Beka'nın içinde (Nedir?) فَانٍ Fanidir وَفِى عَيْنِ الْفَنَاءِ Fena'nın içinde ise (Nedir?) بَاقٍ Bâkidir وَلَكِـــنَّ الْفَنَـــاءَ Fakat fena hali (Nedir?) عِلْمِىٌّ İlme dayalıdır وَالْبَقَـــاءَ ذَوْقِـــىٌّ Beka hali ise zevke dayalıdır وَتَقَرَّرَ اَمْرُهُ Onun durumu karar kıldı / sabit oldu (Ne üzerine?) عَلَى الْهُبُوطِ وَالنُـــزُولِ Düşüş ve iniş üzerine وَامْتَنَعَ Kaçındı / engellendi (Neden?) عَنِ الصُّعُودِ وَالْعُـــرُوجِ Yükseliş ve çıkıştan اِلَى مُقَلِّبِ الْقَلْـــبِ فَكَمَا رَفَعُوهُ عَنِ الْقَلْبِ Onu Kalp makamı'ndan yükselttikleri gibi (Nereye?) 'Kalbi çeviren'in (Allah) katına كَذَلِكَ اَنْزَلُوهُ Aynı şekilde onu indirdiler (Nereden?) مِنْ مُقَلِّبِ الْقَلْبِ 'Kalbi çeviren'in katından (Nereye?) اِلَى مَقَامِ الْقَلْبِ Kalp Makamı'na وَمَعَ تَخَلُّصِ الرُّوحِ Ruhun kurtulmasıyla (Neden?) عَنِ النَّفْسِ Nefisten وَخُرُوجِ الـــنَّفْسِ Ve nefsin göç etmesiyle (Ne zaman?) بَعْدَ الاِطْمِئْنَانِ Sükûnet bulduktan sonra (Neden?) مِنْ غَلَبَـــاتِ اَنْـــوَارِ الـــرُّوحِ Ruh nurlarının yoğunluğundan جَعَلُوهُ جَامِعًا Onu toplayıcı kıldılar (Neyi toplayıcı?) لِجِهَتَىِ الـــرُّوحِ وَالنَّفْسِ هَاتَيْنِ Ruh ve nefis yönünü وَشَرَّفُوهُ بِبَرْزَخِيَّةِ Onu geçitliği ile şereflendirirler (Neyin?) الْجِهَتَيْنِ Bu iki yönün وَاَعْطَوْهُ الاِسْتِفَادَةَ Ona faydalanmayı verdiler (Nereden?) مِنْ فَوْقٍ Üstten وَالاِفَادَةَ Ve fayda sağlamayı verdiler (Nereye?) اِلَى سُـــفْلٍ Alta مَعًـــا Aynı anda (Neden dolayı?)

مُفِيدٌ (Nedir?) O istifâde hâlinde فَفِى عَيْنِ الْاِسْتِفَادَةِ Bu geçitlikten dolayı بِسَبَبِ هَذِهِ الْبَرْزَخِيَّةِ Fayda vericidir وَفِى عَيْنِ الْاِفَادَةِ Fayda sağlama hâlinde ise (Nedir?) مُسْتَفِيدٌ Faydalanıcıdır

﴿شِعْرٌ﴾ : Şiir:

فَيَا لَهَا قِصَّةً Ne kıssaymış O فِى شَرْحِهَا Onun açıklamasında vardır (Ne?) طُــولٌ Uzunluk وَكَمْ يَرَاعِ Kaç kalem اِذَا حَرَّرْتُ Ben yazdıkça يَنْكَسِرُ Kırılıyor

(ثُمَّ الْمَعْرُوضُ) Esas arz edeceğim şeye gelince: اَنَّ الْيَدَ الْيُسْــرَى Şüphesiz sol el (Nedir?) عِبَارَةٌ İbarettir (Neden?) عَنْ مَقَامِ الْقَلْبِ Kalp Makamı'ndan (Öyle Kalp Makamı ki;) اَلْحَاصِـــلِ Hâsıl olan (Ne zaman?) قَبْلَ الْعُـــرُوجِ Yükselmeden önce (Nereye?) اِلَـــى مُقَلِّـــبِ الْقُلُـــوبِ 'Kalpleri çeviren'in katına وَاَمَّا مَقَامُ الْقَلْبِ Kalp Makamı'na gelince: اَلَّـــذِى يَكُـــونُ Ki oluyor (Ne?) اَلنُّـــزُولُ اِلَيْهِ Ona iniş (Ne zaman?) بَعْدَ الْهُبُوطِ Düşüşten sonra (Nereden?) مِنْ فَوْقِ Üstten فَهُـــوَ مَقَامٌ آخَرُ İşte o başka bir makamdır فَاِنَّهُ بَرْزَخٌ Zira o geçittir (Nerede?) بَيْنَ الشِّمَالِ وَالْيَمِينِ Sol ile sağ arasında كَمَا هُـــوَ الظَّـــاهِرُ Bu durum açık olduğu gibi (Kime?) لِاَرْبَابِــهِ Erbabına وَالْمَجْذُوبُونَ الَّـــذِينَ O meczuplar ki; لَـــيْسَ لَهُـــمْ سُـــلُوكٌ Onların sülûkü yoktur (sülûk yapmamışlardır) (Kimdir onlar?) مِنْ أَرْبَابِ الْقُلُوبِ Kalp Makamı'ndakilerdendirler وَالْوُصُـــولُ Varmak (Nereye?) اِلَى مُقَلِّبِ الْقُلُوبِ 'Kalpleri çeviren'in katına (Nedir?) مَرْبُوطٌ بِالسُّلُوكِ Sülûk yapmaya bağlıdır وَتَعَلُّقُ مَقَـــامٍ Bir makamın ilişkilendirilmesi (Kimle?) بِشَـــخْصٍ Her hangi biriyle (Nedir?) كِنَايَةٌ İmadır (Neden?) عَنْ حُصُولِ شَأْنٍ Bir hâlin meydana geldiğinden (Öyle hal ki;) خَاصٍّ لَهُ Ona özgü (Nerede?) فِى ذَلِكَ الْمَقَامِ Bu makamda وَلَهُ O kimse için vardır (Ne?) اِمْتِيَازٌ عَلَـــى حِـــدَةٍ Başlı başına bir ayrıcalık (Kimlerden?) مِـــنْ أَرْبَـــابِ ذَلِـــكَ الْمَقَـــامِ Diğer bu makamdakilerden وَمِنْ جُمْلَةِ ذَلِكَ الْاِمْتِيَازِ Bu ayrıcalık kâbilindendir (Ne?) سَبْقَةُ الْاِنْجِذَابِ Cezbelenmenin önceliği / erkenliği (Nerede?) فِيمَـــا O yerde ki; نَحْـــنُ فِيـــهِ Biz ondan bahsediyoruz وَالْبَقَاءُ الْخَاصُّ Husûsi Bekâ اَلَّذِى كَانَ مَنْشَـــأً Ki o kaynak olmuştur (Neye?) لِلْعُلُومِ وَالْمَعَارِفِ الْمُنَاسِبَةِ Uygun ilim ve mârifetlere (Neye uygun olan?) لِذَلِكَ الْمَقَامِ Bu makama وَتَحْقِيقُ عُلُومِ مَقَامِ الْقَلْبِ Kalp Makamı'nın bilgilerinin incelenmesi وَحَقِيقَةُ الْجَذْبَةِ وَالسُّلُوكِ

وَالْفَنَاءِ وَالْبَقَاءِ Cezbe'nin, Sülûk'ün, Fenâ'nın, Bekâ'nın وَاَمْثَالِ ذَلِكَ Ve bu gibi makamların hakîkati *(Nedir?)* مَكْتُوبَةٌ Yazılıdır *(Nerede?)* فِى الرِّسَالَةِ الْمَوْعُودَةِ Söz verilen risalede *(Nasıl yazılıdır?)* بِالتَّفْصِيلِ Genişçe وَتَوَجَّهَ السَّيِّدُ شَاهْ حُسَيْنٌ Seyyid Şah Hüseyin yola çıktı *(Nasıl?)* بِالاضْطِرَابِ وَالْعَجَلَةِ Telâşla ve acele şekilde فَلَمْ تَكُنْ Bu nedenle olmadı *(Ne?)* فُرْصَةٌ Fırsat *(Neye?)* لِنَقْلِهَا اِلَى الْبَيَاضِ O risâleyi temize çekmeye وَنَتَشَرَّفُ اِنْ شَاءَ اللهُ تَعَالَى Allâh-ü Teâla diler de biz şerefleniriz عَلَى الْفَوْرِ Derhal / en kısa zamanda *(Neyle?)* بِمُطَالَعَتِكُمْ Sizin mütâlaanızla وَالْعَزِيزُ الْمُتَوَقِّفُ Duraklamada kalan Aziz نَزَلَ مِنْ فَوْقٍ Yukarıdan inişe geçti *(Neyin yukarısı?)* مِنْ مَقَامِ الْجَذْبَةِ Cezbe Makamı'nın وَلَكِنْ لَيْسَ وَجْهُهُ Ancak onun yüzü اِلَى değildir *(Nereye doğru?)* اِلَى الْعَالَمِ Âleme doğru بَلْ تَوَجُّهُهُ Bilakis onun yönelişi *(Nereyedir?)* اِلَى جِهَةِ الْفَوْقِ Yukarı tarafadır وَلَمَّا كَانَ عُرُوجُهُ Ne zaman ki onun yükselişi oldu *(Nereye?)* اِلَى الْجِهَةِ الْفَوْقَانِيَّةِ Üst tarafa *(Nasıl?)* بِالْقَسْرِ Dıştan zorlamayla كَانَتْ لَهُ Onun için oldu *(Ne?)* مُنَاسَبَةٌ بِالطَّبْعِ Doğal olarak bir münâsebet *(Neyle?)* لِلْجَذْبَةِ Cezbeyle وَاسْتَصْحَبَ مَعَهُ Beraberine aldı *(Neyi?)* شَيْئًا يَسِيرًا Basit bir şeyi *(Ne zaman?)* وَقْتَ نُزُولِهِ İniş vaktinde *(Nereden?)* مِنْ فَوْقٍ Yukarıdan وَبِضَاعَةُ نِسْبَتِهِ Onun manevi bağlılığının sermayesi الَّتِى كَانَتْ Ki o bağlılık olmuştur *(Neden?)* مِنْ تَوَجُّهِ الْقَاسِرِ Mecbûri teveccühten وَكَانَ الْعُرُوجُ Onun yükselişi de idi *(Ne?)* اَثَرَ ذَلِكَ التَّوَجُّهِ Bu teveccühün eseri *(Bağlılığının sermâyesi nedir?)* بَاقِيَةٌ اِلَى الْآنَ Şu ana dek sürmektedir *(Nerede?)* فِى نِسْبَةِ الْجَذْبَةِ Cezbenin nispetinde كَالرُّوحِ فِى الْجَسَدِ Cesetteki ruh gibi وَكَالنُّورِ فِى الظُّلْمَةِ Ve karanlıktaki ışık gibi وَلَكِنَّ هَذِهِ الْجَذْبَةَ Ancak bu cezbe غَيْرُ جَذْبَةِ خَوَاجَكَانْ Nakşi Şeyhlerinin cezbesinden başkadır قَدَّسَ اللهُ اَسْرَارَهُمْ Allah sırlarını mukaddes kılsın بَلْ هِىَ جَذْبَةٌ Bilakis o bir cezbedir ki; وَصَلَتْ Ulaşmıştır *(Kime?)* اِلَى خَوَاجَهْ عُبَيْدِ اللهِ اَحْرَارِ قُدِّسَ سِرُّهُ Hâce Ubeydullah Ahrar (Kaddesallahu Sirrahu)'a *(Kimden?)* مِنْ آبَائِهِ الْكِرَامِ Değerli atalarından وَكَانَ Olmuştur *(Ne?)* اَلشَّأْنُ الْخَاصُّ لَهُمْ Onlara özgü bir hâl (Cezbe Hâli) *(Nerede?)* فِى ذَلِكَ الْمَقَامِ Bu makamda وَقَدْ رَأَى Görmüş *(Kim?)* بَعْضُ الطَّالِبِينَ Bazı tâlipler *(Nerede?)* فِى الْوَاقِعَةِ Bir vâkıada / zuhûratta *(Ne görmüşler?)* اَنَّ يَعْنِى ذَلِكَ الْعَزِيزَ الْمُتَوَقِّفَ Duraklamada kalan söz konusu Aziz اَكَلَ الْخَوَاجَهْ Hâce'yi الْمَذْكُورَ Yani adı geçen Allah dostunu yemiş *(Ne zaman adı geçen?)* آنِفًا Az önce *(Nasıl yemiş?)*

اَنَّمَــا يَكُــونُ Bu vâkıanın eserinin ortaya çıkışı وَظُهُورُ اَثَرِ هَذِهِ الْوَاقِعَةِ Tamamen بِالتَّمَامِ Ancak olur (Nerede?) فِى هَذَا الْمَقَامِ Bu makamda وَلَيْسَ لِهَذِهِ الْجَذْبَةِ Bu Cezbe için yoktur (Ne?) مُنَاسَبَةٌ لِمَقَامِ الْاِفَادَةِ Fayda verme makamıyla bir münâsebet فَــانَّ التَّوَجُّــهَ Zira yöneliş (Nerede?) فِى مَقَامِ هَذِهِ الْجَذْبَةِ Bu Cezbe Makamı'nda (Neye dönüktür?) اِلَى جِهَــةِ الْفَــوْقِ Yukarı tarafa دَائِمًا Daima وَالسُّكْرُ الــدَّائِمِىُّ Sürekli manevi sarhoşluk hâli ise (Nedir?) لاَزِمُــهُ O makamın ayrılmazıdır وَبَعْضُ مَقَامَاتِ الْجَذْبَةِ Cezbe'nin bazı makamları (Nedir?) مُنَافِيَةٌ لِلسُّلُوكِ Sülûk'e zıttır (Ne zaman?) بَعْدَ الدُّخُولِ فِيهِ Ona girdikten sonra وَبَعْضٌ آخَــرُ Diğer bazısı da لَيْسَ بِمُنَافٍ لَهُ Sülûk'e zıt değildir بَلْ يَتَوَجَّهُونَ Bilakis onlar yönelirler (Niçin?) لاَجْلِ السُّلُوكِ Sülûk için (Ne zaman?) بَعْدَ الدُّخُولِ فِيهِ Sülûk'e girdikten sonra وَهَذِهِ الْجَذْبَــةُ İşte bu cezbe (Nedir?) مُنَافِيَةٌ لِلسُّلُوكِ Sülûk'e zıttır بَعْــدَ الــدُّخُولِ فِيــهِ Ona girdikten sonra (yani birinci kısımdandır) وَقَدْ تَوَجَّهْتُ Ben kalben yöneldim (Nereye?) اِلَى ذَلِكَ الْمَقَــامِ Bu makama (Ne zaman?) وَقْتَ تَحْرِيرِ الْعَرِيضَةِ Arzuhâli yazarken وَظَهَرَ بَعْضُ دَقَائِقِــهِ Ve onun bazı incelikleri belirdi وَلاَ يَتَيَسَّرُ التَّوَجُّهُ Teveccüh mümkün olmaz مِــنْ غَيْــرِ بَاعِــثٍ Bir etken / neden olmaksızın وَاللّٰهُ سُبْحَانَهُ Allah Sübhânehû أَعْلَمُ En iyi bilendir (Neyi?) بِحَقِيقَةِ الْحَــالِ Halin hakîkatini وَقَدْ نَزَلَ ذَلِكَ الْعَزِيزُ Sözü edilen Aziz, inişe geçmiştir (Ne zamandır?) مُنْــذُ أَشْــهُرٍ Birkaç aydır وَلَكِنَّهُ Ne var ki o; لَمْ يَكُنْ دَاخِلاً Dahil olmuş değil (Nereye?) فِى مَقَــامِ الْجَذْبَــةِ الْمَذْكُورَةِ Anılan Cezbe Makamı'na بِالتَّمَامِ Tamamıyla وَالْمَانِعُ Buna mâni ise (Nedir?) عَدَمُ الْعِلْمِ Bilememektir (Neyi?) بِشَأْنِ ذَلِــكَ الْمَقَــامِ Bu makamın durumunu (Neyle birlikte?) مَــعَ التَّوَجُّهَاتِ الْمُوجِبَةِ Gerektiren yönelimlerle birlikte (Neyi?) لِلتَّفْرِقَةِ Tefrika halini وَتَشَتُّتِ الْبَالِ Ve dikkat dağınıklığını وَعَسَى Umulur ki; اَنْ يَتَيَسَّرَ الدُّخُولُ فِيــهِ O makama girmek nasip olur بِالتَّمَامِ Tamamen (Ne zaman?) وَقْتَ مُطَالَعَةِ هَذِهِ الْكَلِمَــاتِ Bu sözleri mütalaa sırasında (Öyle sözler ki;) غَيْرِ الْمُرْتَبِطَةِ Birbiriyle bağlantılı olmayan وَلَعَلَّهُ Umulur ki O, يَنْــزِلُ بَعْدَ ذَلِكَ Bundan sonra iniş gösterir (Nereye?) حَضْرَةَ الْخَوَاجَةِ Hâce Hazretleri'nin (Ubeydullah Ahrar) Makamı'na بِالتَّمَامِ . Tamamen

